

Részletes tantárgyprogram és követelményrendszer

Óbudai Egyetem				
Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar		Mikroelektronikai és Technológia Intézet		
Tantárgy neve és kódja: Matematika I. KMEMA11TNC, KMEMA11ONC		Kreditérték: 6		
Nappali tagozat, 2016/2017. tanév I. félév				
Szakok melyeken a tárgyat oktatják: Villamosmérnöki szak				
Tantárgyfelelős oktató:	Dr. Kovács Judit	Oktató:	Dr. Baróti György	
Előtanulmányi feltételek: (kóddal)	---			
Heti óraszámok:	Előadás: 3	Tantermi gyak.: 2	Laborgyakorlat: 0	Konzultáció: 0
Számonkérés módja (s,v,f):	vizsga			
A tananyag				
<i>Oktatási cél:</i> A tárgy keretében a hallgatók megismerkednek a matematika alapvető témaköreivel. A gyakorlatokon a területhez kapcsolódó feladatokat, problémákat oldunk meg, mellyel hozzájárulunk a hallgatók fogalomalkotási és probléma megoldási képességeinek fejlesztéséhez.				
<i>Tematika:</i> Lineáris algebra. Komplex számok. Vektoralgebra. Számsorozatok. Egyváltozós valós függvények és differenciál- és integrálszámításuk. Többváltozós függvények és differenciálszámításuk.				
Témakör:			Hét	Óra
<i>Komplex számok</i> A komplex szám fogalma, három alakja, ábrázolása a Gauss-féle számsíkon. Műveletek algebrai alakban. Műveletek trigonometrikus és exponenciális alakban. Villamosságtani alkalmazások.			1.	3+2
<i>Lineáris algebra I.</i> Determináns fogalma és legfontosabb tulajdonságai. Lineáris egyenletrendszerek megoldása Cramer-szabállyal és Gauss-módszerrel.			2.	3+2
<i>Lineáris algebra II.</i> Mátrix fogalma. Speciális mátrixok. Műveletek mátrixokkal.			3.	3+2
<i>Vektorgeometria.</i> Vektor fogalma, műveletek vektorokkal (összeadás, kivonás, skalárral szorzás, skaláris- és vektoriális szorzat). A vektor koordinátái. Műveletek koordinátákkal adott vektorokkal. Alkalmazások (sík egyenlete, egyenes egyenlete, munka és forgatónyomaték számolása stb.).			4.	3+2
<i>Számsorozatok.</i> Számsorozat fogalma. Korlátosság, monotonitás, torlódási pont, határérték, konvergencia, divergencia. Nevezetes sorozatok (mértani sorozat, $\left(1 + \frac{1}{n}\right)^n$ stb.)			5.	3+2
<i>Egyváltozós valós függvények I.</i> A függvény általános fogalma. Inverz függvény. Összetett függvény. Egyváltozós valós függvények. Korlátosság, monotonitás, paritás, periodicitás, konvexitás és inflexiós pont, helyi szélsőértékek. Határérték véges helyen, illetve $\pm\infty$ -ben. Jobb- és baloldali- határérték. Folytonosság. Elemi alapfüggvények (hatvány-, exponenciális-, trigonometrikus- függvények) és inverzeik.				

<p><i>Egyváltozós valós függvények II.</i></p> <p>Hiperbolikus függvények és inverzeik. Nevezetes határértékek ($\frac{\sin x}{x}, \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x$ stb.)</p> <p><i>Differenciálszámítás I.</i></p> <p>A differenciálhányados fogalma, geometriai és fizikai jelentése.</p> <p>Az elemi alapfüggvények deriváltjai.</p> <p>Általános differenciálási szabályok: állandóval szorzott függvény, függvények összegének (különbségének), szorzatának és hányadosának differenciálási szabálya. Az összetett függvény és az inverz függvény differenciálási szabálya.</p> <p>Magasabb rendű deriváltak.</p>	5*.	3+2
<p><i>1. Zárthelyi.</i></p>	6.	3+2
<p><i>Differenciálszámítás II.</i></p> <p>Középértéktételek. Bernoulli-L'Hospital-szabály.</p> <p>Függvényvizsgálat differenciálszámítás segítségével: monotonitás, helyi szélsőérték hely kapcsolata az első, konvexitás, konkávitás és inflexió pont kapcsolata a második deriváltakkal. Példák teljes függvényvizsgálatra.</p>	7.	3+2
<p><i>Pihenőnap.</i></p>	8*.	
<p><i>Differenciálszámítás III.</i></p> <p>További példák függvényvizsgálatra. Szélsőérték feladatok. Érintő, normális, pillanatnyi sebesség, gyorsulás stb.</p> <p>A differenciálhatóság ekvivalens definíciói. A differenciálhatóság és folytonosság kapcsolata. Differenciál. Véges növekmények tétele.</p> <p><i>Többváltozós valós függvények.</i></p> <p>Többváltozós valós függvény fogalma és parciális deriváltjai.</p>	9.	3+2
<p><i>Határozatlan integrálok I.</i></p> <p>A primitív függvény és a határozatlan integrál fogalma. A határozatlan integrál tulajdonságai. Alapintegrálok.</p> <p>Néhány fontos integráltípus:</p> $\int f(ax + b) dx, \int f^n \cdot f' dx, \int \frac{f'}{f} dx, \int f(g(x)) \cdot g'(x) dx \cdot$ <p>Trigonometrikus függvények integráljai.</p> <p>Parciális integrálás.</p>	10.	3+2
<p><i>Rektori szünet.</i></p>	11.	
<p><i>2. Zárthelyi</i></p>	12.	3+2
<p><i>Határozatlan integrálok II..</i></p> <p>Racionális törtfüggvény integrálása (résztörtek összegére bontás).</p> <p>Integrálás helyettesítéssel: $\left(\int R(\sqrt{ax + b}) dx, \int R(e^x) dx, \int R(\sin x, \cos x) dx \text{ stb.}\right)$</p>	13.	3+2
<p><i>Határozott integrálok.</i></p> <p>Riemann-integrál (fogalma, néhány integrálható függvényosztály).</p> <p>Newton-Leibniz-tétel . Néhány alkalmazás (terület, ívhossz, forgástest térfogata)</p> <p>Összefoglalás, vizsgára felkészítés.</p>	14.	3+2

Félévközi követelmények

Az előadásokon és a gyakorlatokon a **részvétel kötelező**. Az a hallgató, aki túllépte a TVSZ-ben megengedett hiányzások számát, a félévi követelményeket nem teljesítette, ezért **nem kap aláírást, letiltjuk, nem pótolhat**.

A hallgató az aláírást csak abban az esetben kaphatja meg, ha a félév során a megszerezhető 100 pontból legalább 50 pontot elért. A zárthelyi dolgozatokat (kivéve a pót zárthelyit) az előadáson íratjuk az alábbi ütemezés szerint:

	Időpont	Időtartam	Szerezhető max. pontszám	Témák
1. zh	okt. 17.	45 perc	50 pont	Lineáris egyenletrendszerek. Komplex számok. Vektorgeometria.
2. zh	nov. 28.	45 perc	50 pont	Egyváltozós valós függvények differenciálszámítása.
zh pótlás	dec. 9.	45(90) perc	50(100) pont	A pótlandó zh(k) témája.

A pótlás módja:

Pótolni csak az a hallgató pótolhat, akit nem tiltottak le.

Bármely hallgató, aki mindkét zárthelyit megírta vagy igazoltan hiányzott az egyik vagy mindkét zárthelyiről, a pót zárthelyi időpontjában az egyik vagy másik vagy mindkét zárthelyit újra megírhatja és ekkor ennek (ezeknek) az eredménye számít (tehát rontani is lehet).

- Az a hallgató, aki a szorgalmi időszakban nem szerzett aláírást, a vizsgaidőszak első 10 munkanapjának egyikében, egy előre megadott időpontban kísérletet tehet a javításra. Ekkor mind a két zárthelyit kell újra megírnia.

A vizsga módja: írásbeli

A hallgató csak akkor vizsgázhat, ha az aláírást megszerezte.

A vizsgadolgozat feladatokat (50 pont) és elméleti kérdéseket (20 pont) tartalmaz. A feladatokra 60 perc, az elméleti kérdésekre 15 perc áll rendelkezésre. Az a hallgató, aki a vizsgán 35 pontnál kevesebbet ér el, elégtelen (1) érdemjegyet kap. Ha legalább 35 pontot ér el és az aláírást nem az aláíráspótló vizsgán szerezte meg, akkor a vizsgán szerzett pontszámához hozzáadjuk a zárthelyi dolgozatokkal szerzett összpontszámának 30%-át. Ha az aláírást aláíráspótló vizsgán szerezte meg, akkor a vizsgán szerzett pontszámához 15 pontot adunk hozzá. Az így kialakuló pontszámból a hallgatók az alábbi táblázat szerint kapják a vizsgajegyet:

Pontszám	Vizsgajegy
86 - 100	jeles (5)
74 - 85	jó (4)
62 - 73	közepes (3)
50 - 61	elégséges (2)
0 - 49	elégtelen (1)

Egyéb: A zárthelyin és a vizsgán semmilyen elektronikus segédeszköz (számológép, mobiltelefon stb.) nem használható. A zárthelyin és a vizsgán (kivéve a vizsga elméleti kérdéseket tartalmazó részét) használható táblázat, de csak az előadó honlapjáról letöltött táblázat engedélyezett (<http://www.uni-obuda.hu/users/barotig/tablamatI.pdf>).

Irodalom

Kötelező:

Tankönyvek:

1. Scharnitzky V.: Vektorgeometria és lineáris algebra, NTK 1999
2. Kovács J.-Takács G.-Takács M.: Analízis, NTK 1998

Példatár:

3. Dr. Baróti Gy. - Kis M. - Schmidt E. - Sréterné dr. Lukács Zs.:
Matematika Feladatgyűjtemény, BMF 1190, Bp. 2005

Ajánlott:

Tankönyvek:

- Zoller V.-Rudas I.: Analízis I., Egyváltozós kalkulus BMF NIK 5006, Bp. 2005
Szász Gábor: Matematika I-II-III., NTK 1995
Bárczy Barnabás: Differenciálszámítás, Műszaki KK, 1995
Bárczy Barnabás: Integrálszámítás Műszaki KK 1995

Példatár:

- Scharnitzky V.: Matematikai feladatok, NTK 1996

Egyéb segédlet

1. Dr. Baróti Gy. - Makó M. - Sréterné dr. Lukács Zs: Matematika I. DVD. BMF Budapest, 2005
2. <http://www.uni-obuda.hu/users/barotig/>
3. <https://elearning.uni-obuda.hu/> - Elektronikus tananyagok

Budapest, 2016. 06. 10.

Dr. Baróti György (a tárgy oktatója)